

ZDRAVÍ A OVZDUŠÍ V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

Čeladná 20.11.2008

MUDr. Helena Šebáková
Ing. Jaroslav Kubina
telefon: 695 138 111
podatelna@khsova.cz

**Krajská hygienická stanice
Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě**

Na Bělidle 7, 702 00 Moravská Ostrava, www.khsova.cz

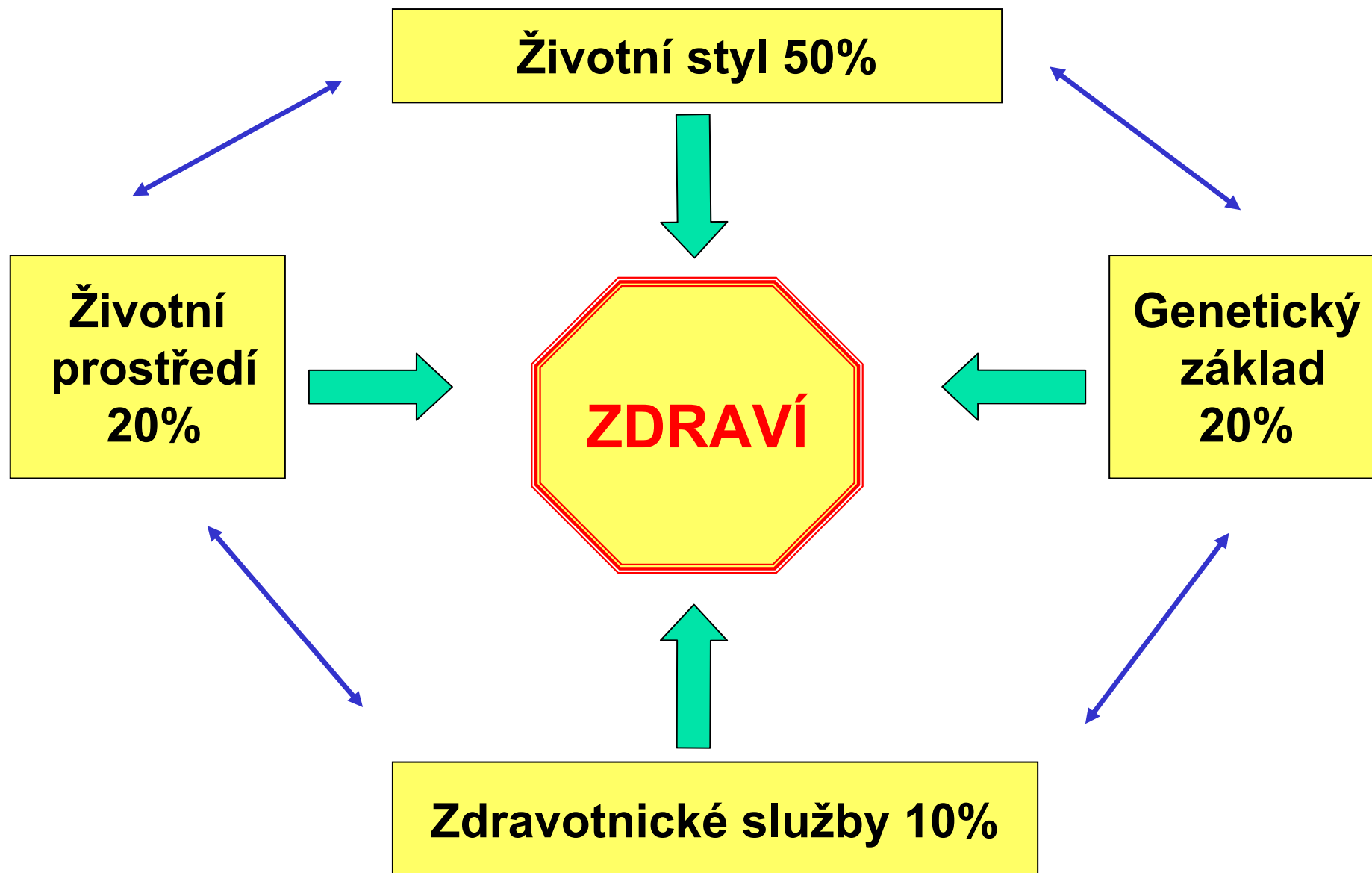

Definice zdraví

- Stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody,
a ne jen pouhou nepřítomnost nemoci či slabosti (WHO 7. 4. 1948)

Co ovlivňuje zdraví lidí ?

Zdravotní důsledky a rizika znečištěného ovzduší

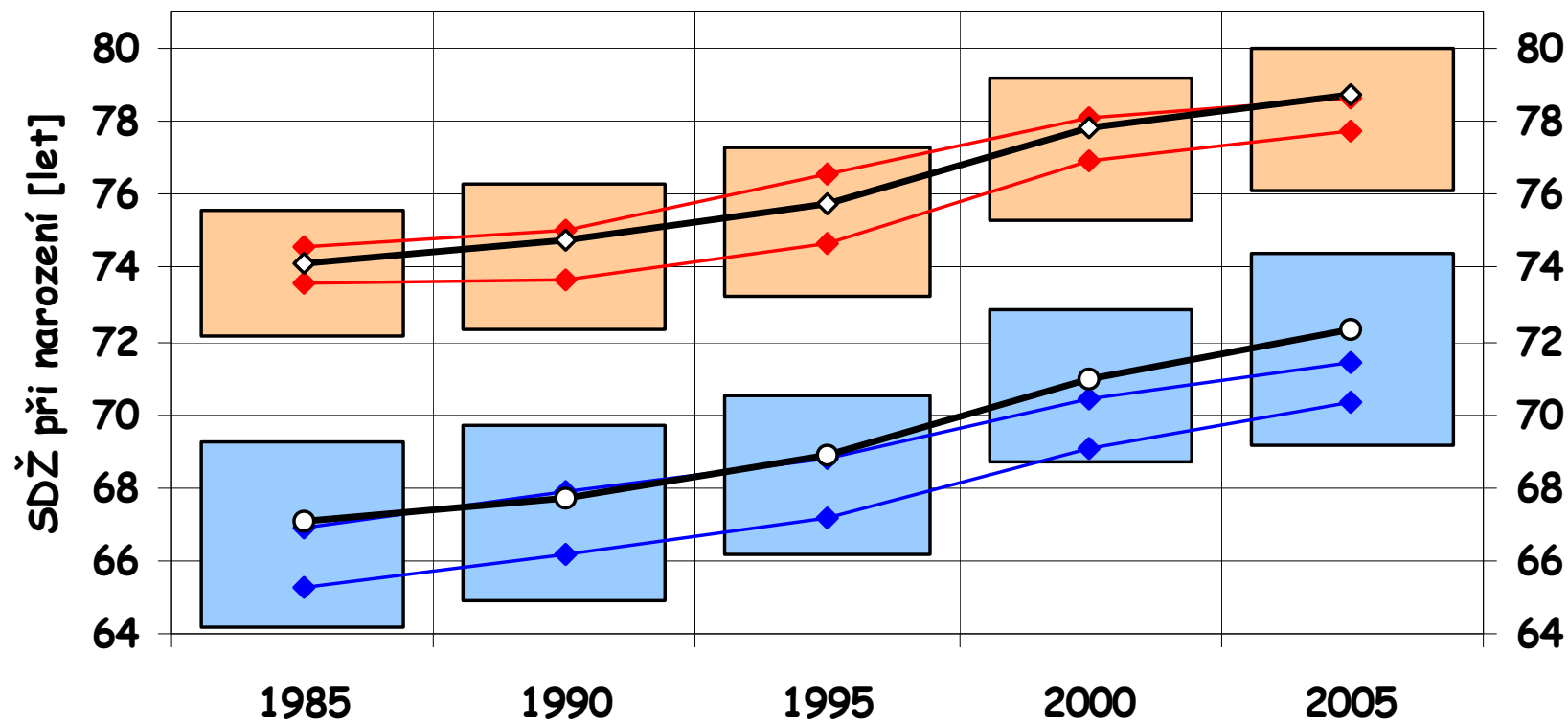
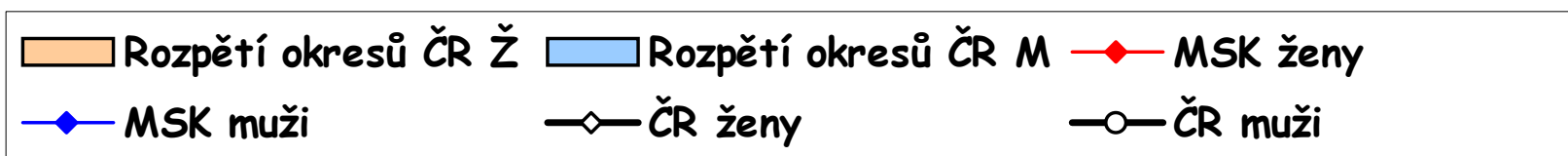

- Incidence ošetřených akutních respiračních onemocnění
- Výskyt alergických onemocnění
(např. alergická rýma, senná rýma, astma, atopický ekzém)
- Zdravotní rizika karcinogenních látek

MS kraj

Střední délka života při narození

2007	Muži	Ženy
MSK	72.31	79.27
ČR	73.67	79.90

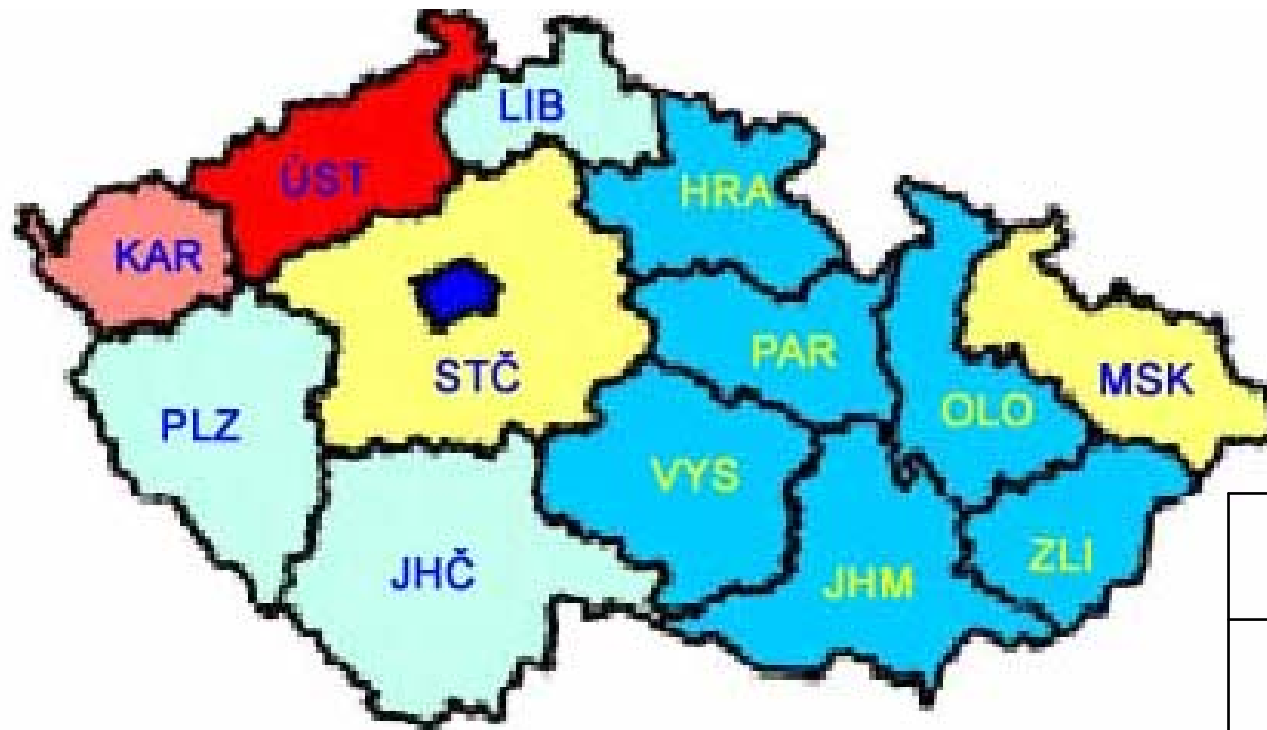
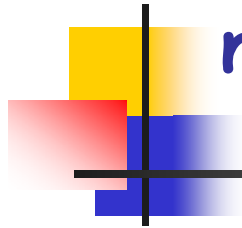
Zdroj: ÚZIS

Ztráta SDŽ

pro zvýšené koncentrace PM_{10}

- Naděje dožití let při narození rok 2007
  - muži 72,31 (ČR 73,67) let (rozdíl 1,4 let)
  - ženy 79,27 (ČR 79,90) let (rozdíl 0,6 let)
- Odhady ztrát střední délky života (SDŽ) ve věku 30-34 let pro znečištění ovzduší
  - v ČR ztráta SDŽ v roce 2010 cca 1 rok
  - V EU-15 ztráta SDŽ v roce 2010 cca 0,7 let
  - V Ostravě ztráta SDŽ pro PM_{10} v roce 2007 cca 2 roky

Úmrtnost standardizovaná na 1000 obyvatel - průměr 2001-2005

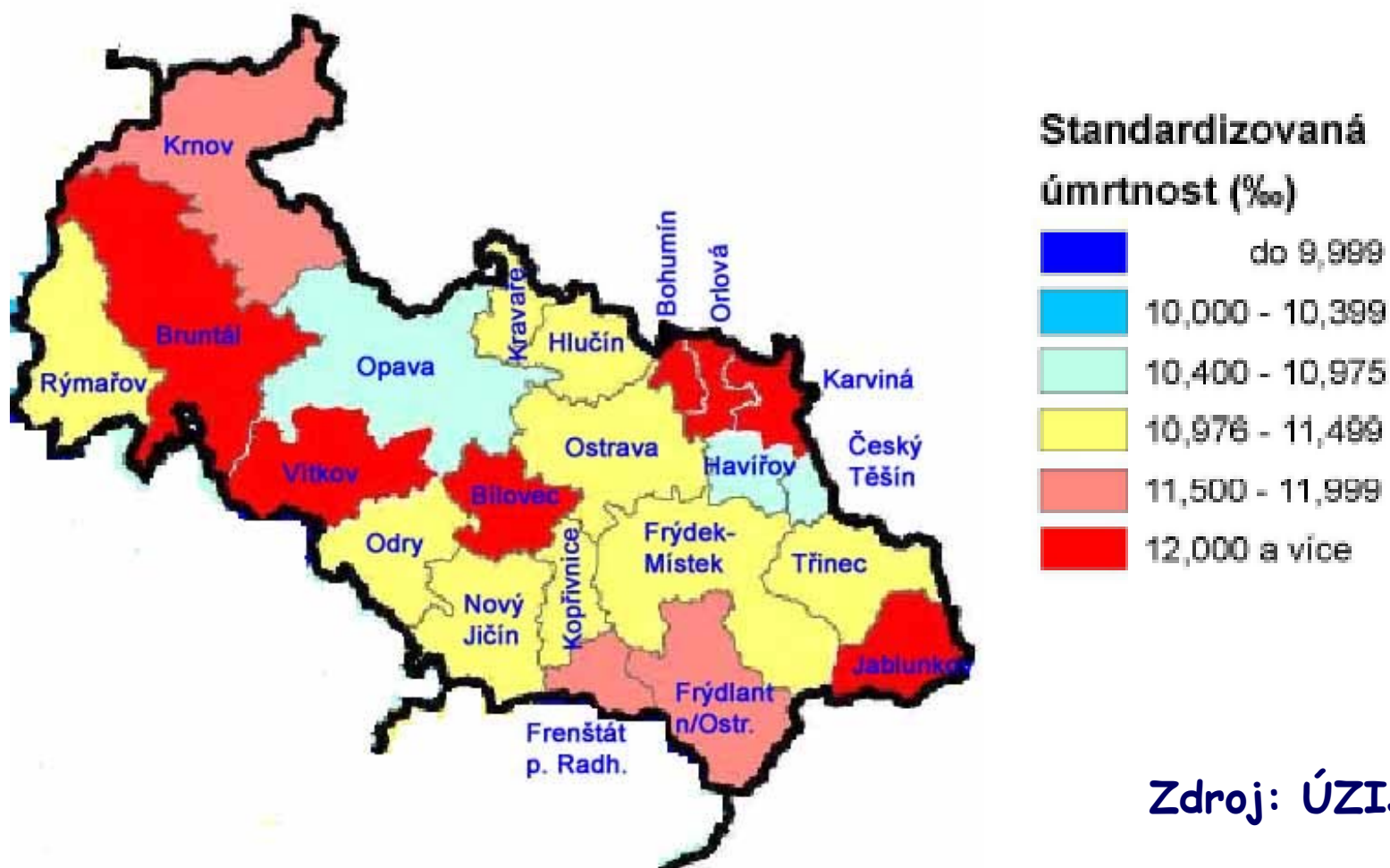
Standardizovaná
úmrtnost (‰)

2007	Muži/ 100 000	Ženy/ 100 000
MSK	1096.3	617.3
ČR	991.2	595.4

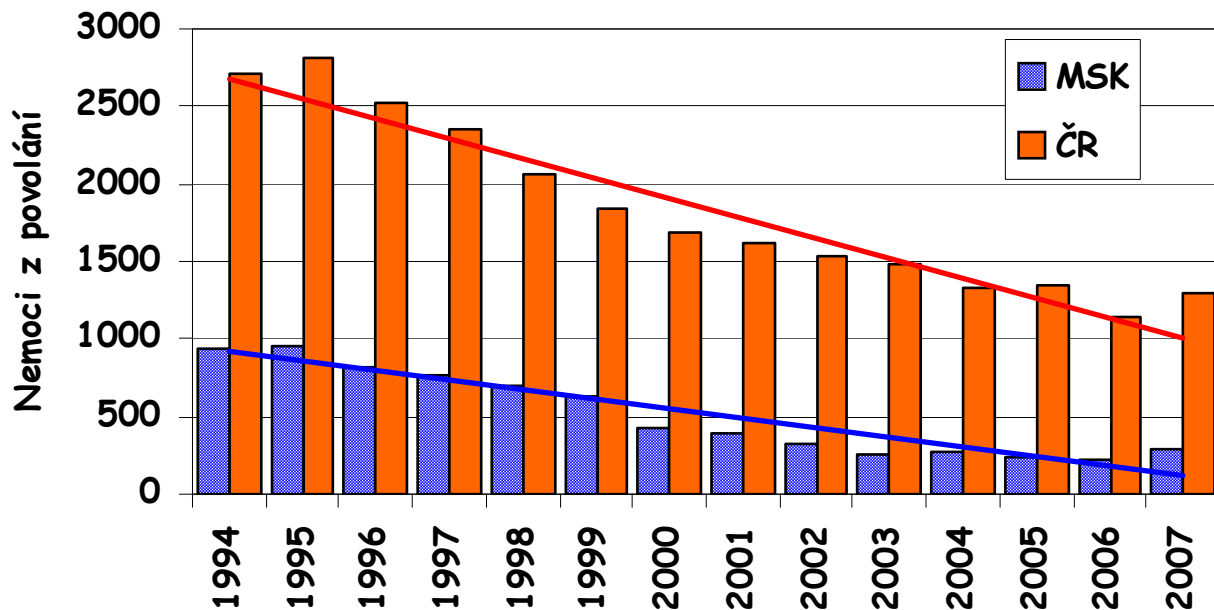
Zdroj: ÚZIS

Úmrtnost standardizovaná na 1000 obyvatel průměr 2001-2005

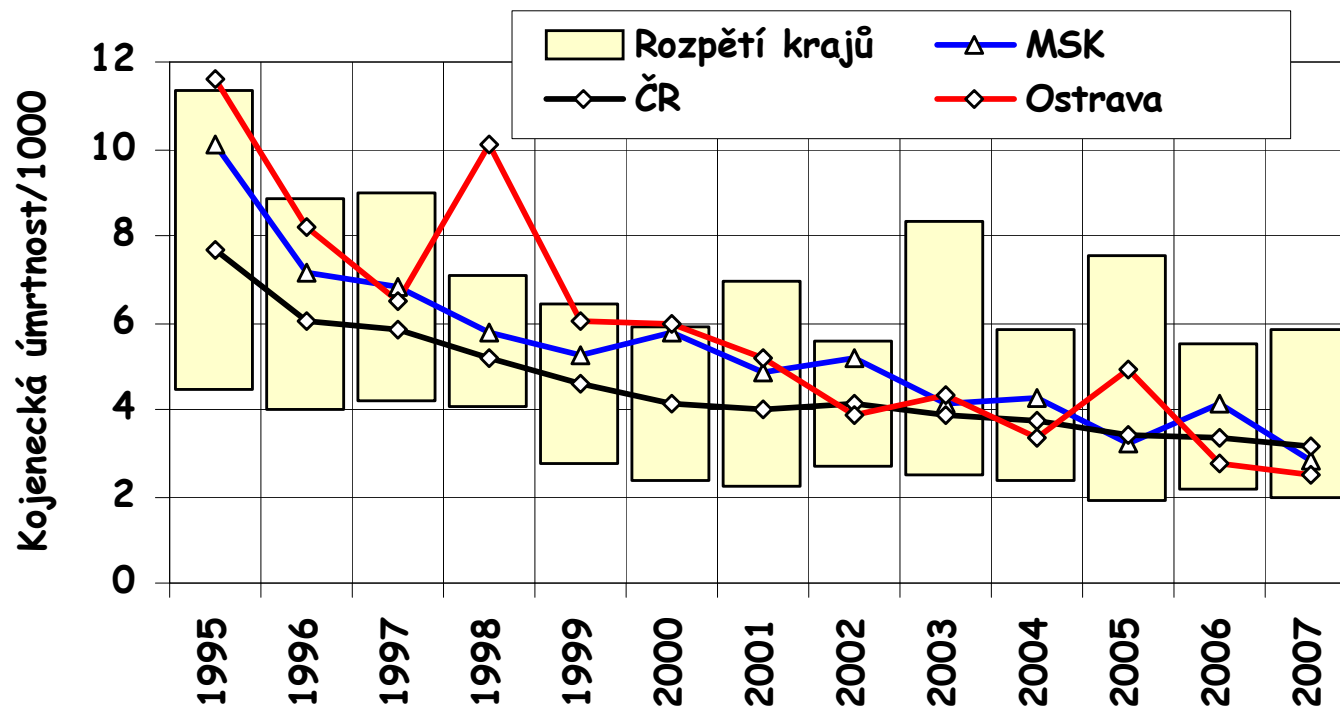
Zdroj: ÚZIS

Nemoci z povolání 1994 - 2007

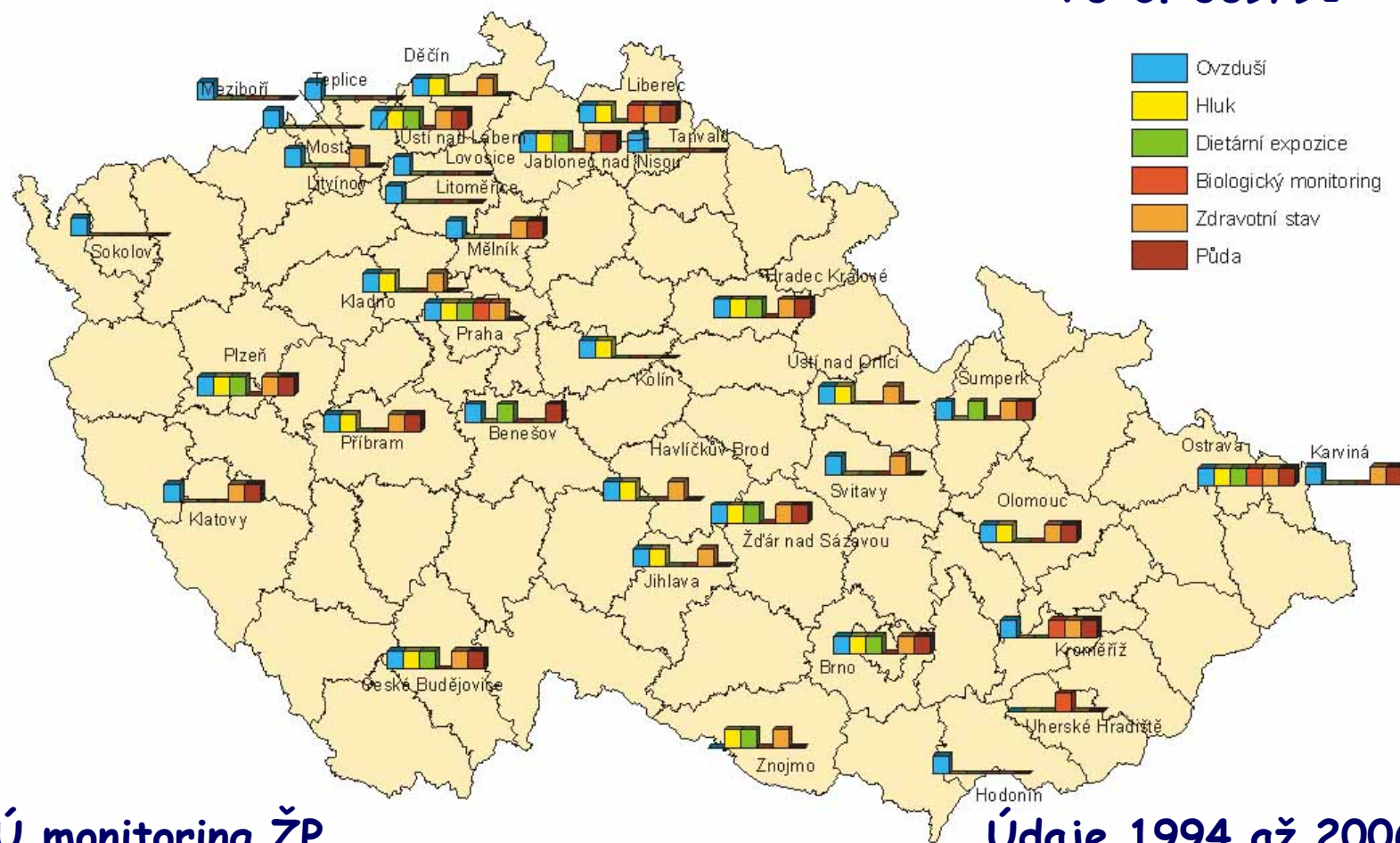
Kojenecká úmrtnost 1995 - 2007

Zdroj: ÚZIS

Monitoring zdravotního stavu obyvatel ČR ve vztahu k ŽP

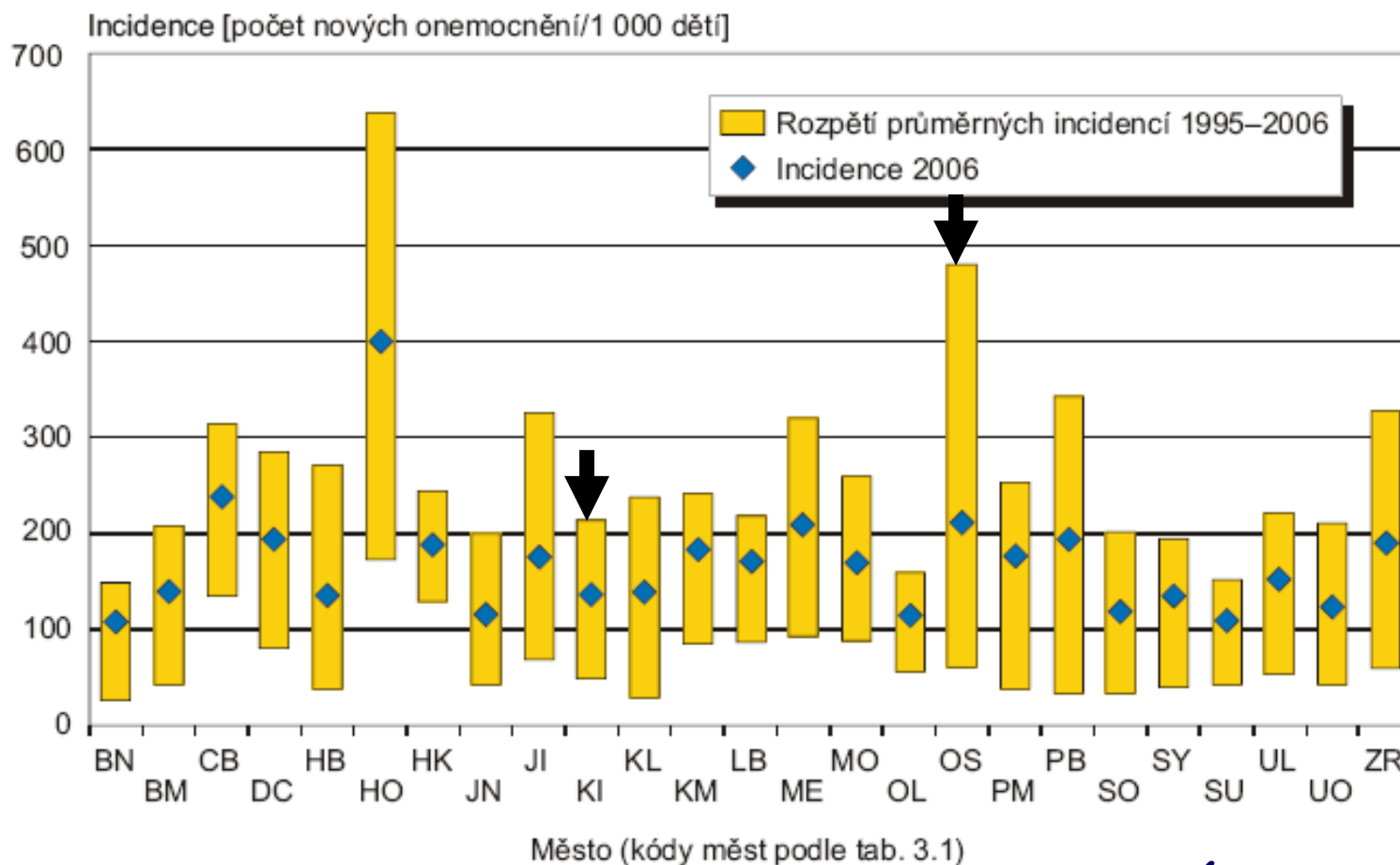
VU č. 369/91

Zdroj: SZÚ monitoring ŽP

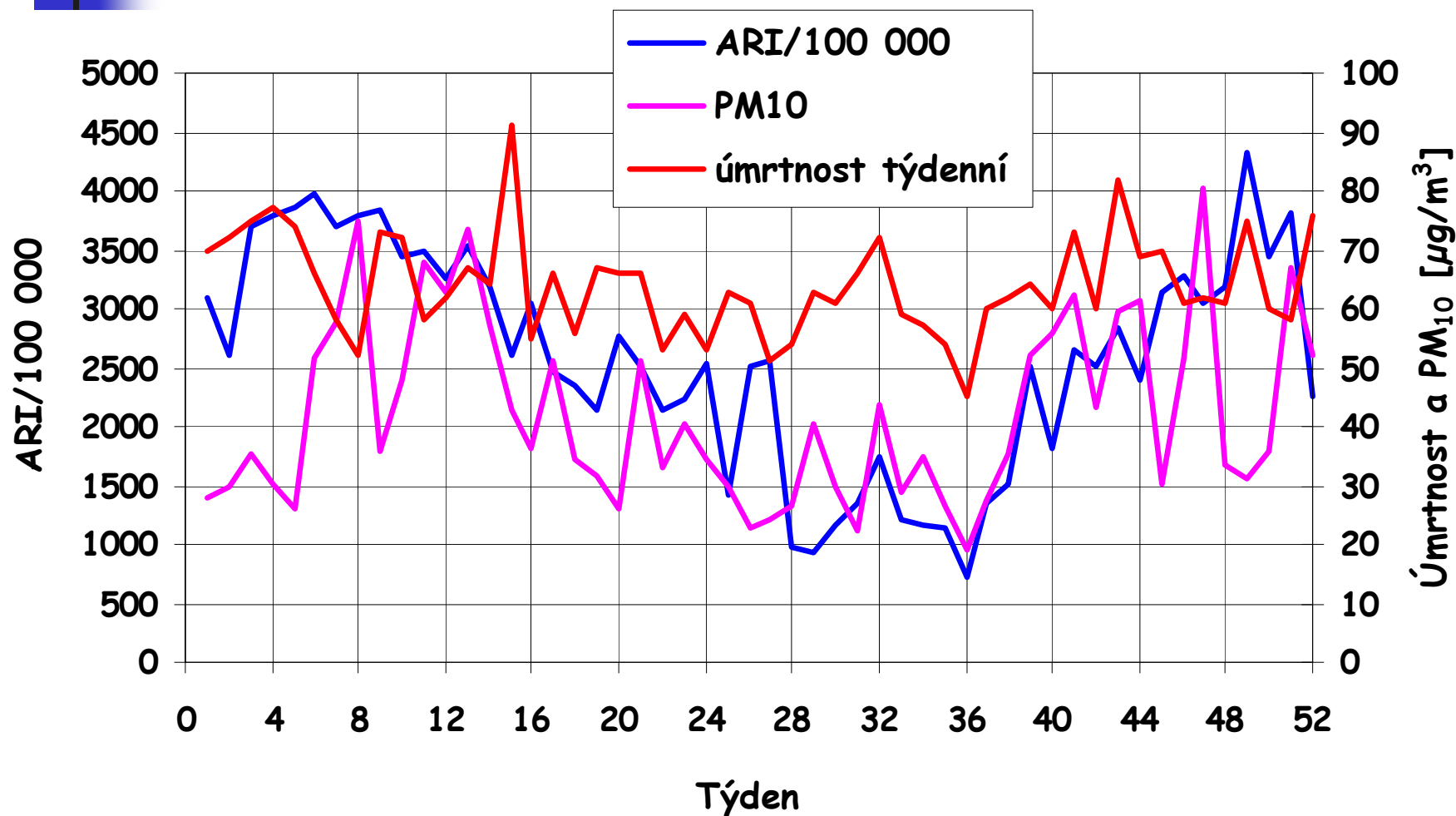
Údaje 1994 až 2006

Akutní respirační onemocnění 2006, věková skupina 1 až 5 let

Zdroj: SZÚ monitoring ŽP

Úmrtnost týdenní, ARI/100 000 a PM_{10} - $\mu g/m^3$ - Ostrava 2007

Úmrtnost týdenní a ARI

Ostrava 2007

- Regresní analýzou byla prokázána závislost týdenní úmrtnosti na onemocnění ARI

koeficient korelace $r = 0,34$

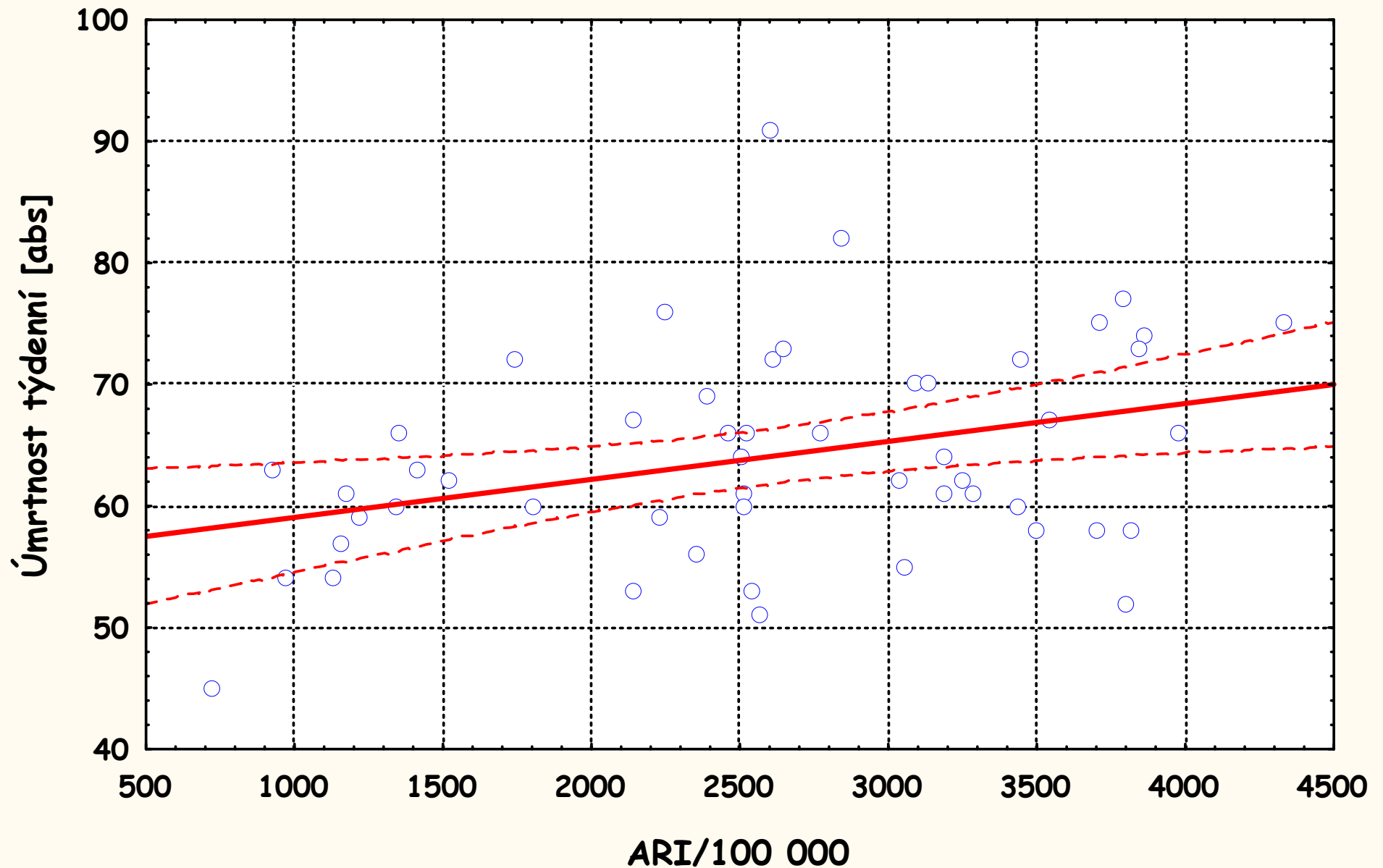
- Byl stanoven následující model

$$\text{Úmrtnost týdenní} = 59,9 + 0,00312 * \text{ARI}$$

Regrese úmrtnost týdenní proti ARI/100 000

$$\text{ÚT} = 55.9 + 0.00312 \cdot \text{ARI}$$

Ostrava 2007

Úmrtnost týdenní a PM_{10}

Ostrava 2007

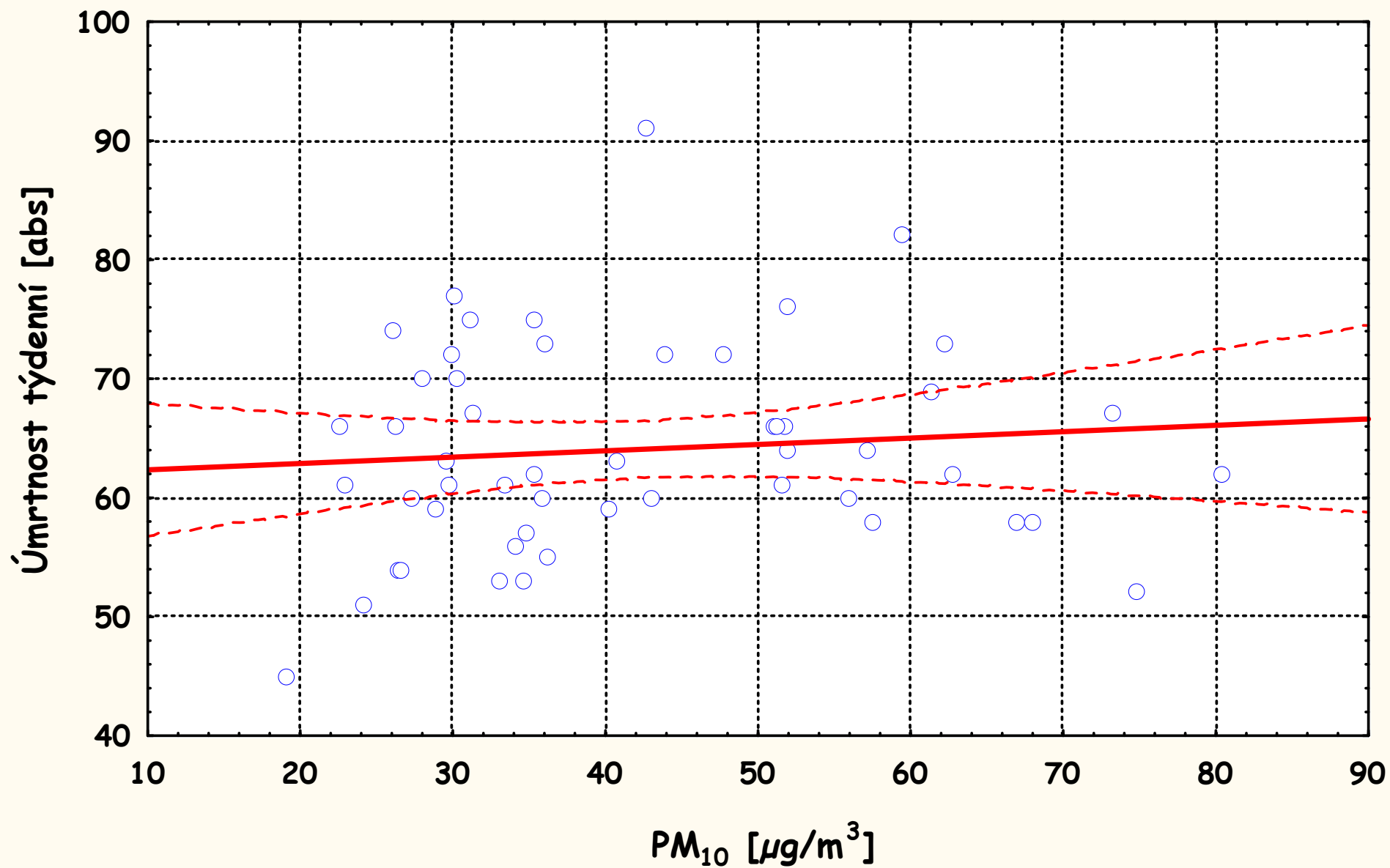
- Regresní analýzou nebyla prokázána závislost mezi týdenní úmrtností a koncentrací PM_{10}
koeficient korelace $r = 0,096$
- Model není významný

$$\text{Úmrtnost týdenní} = 61,8 + 0,0534 * PM_{10}$$

Regrese úmrtnost týdenní proti PM_{10}

$$\text{ÚT} = 61.8 + 0.0534 * PM_{10}$$

Ostrava 2007

ARI a PM_{10}

Ostrava 2007

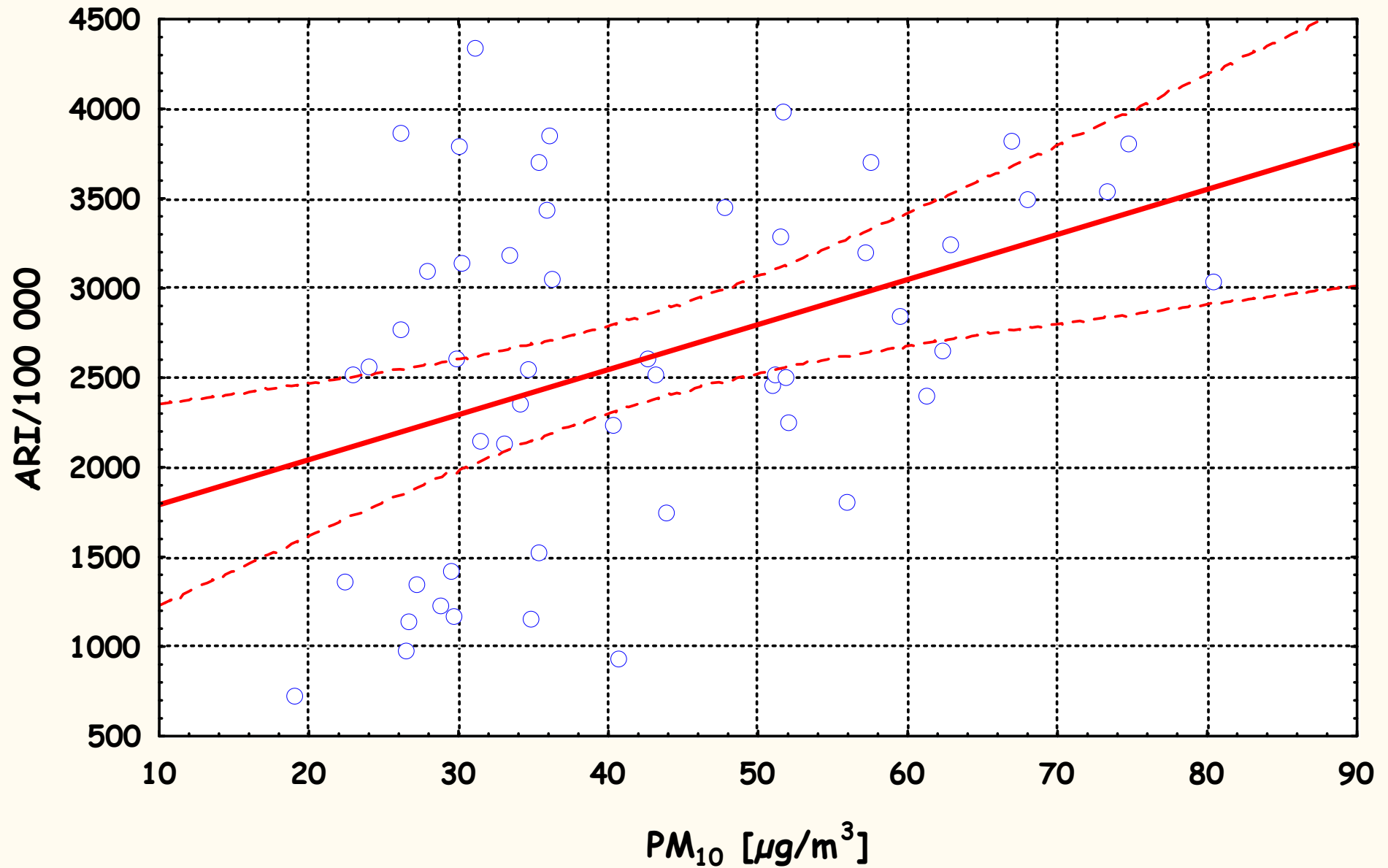
- Regresní analýzou byla prokázána závislost onemocněním ARI a koncentrací PM_{10}
koeficient korelace $r = 0,41$
- Byl stanoven následující model

$$ARI = 1540 + 25,13 * PM_{10}$$

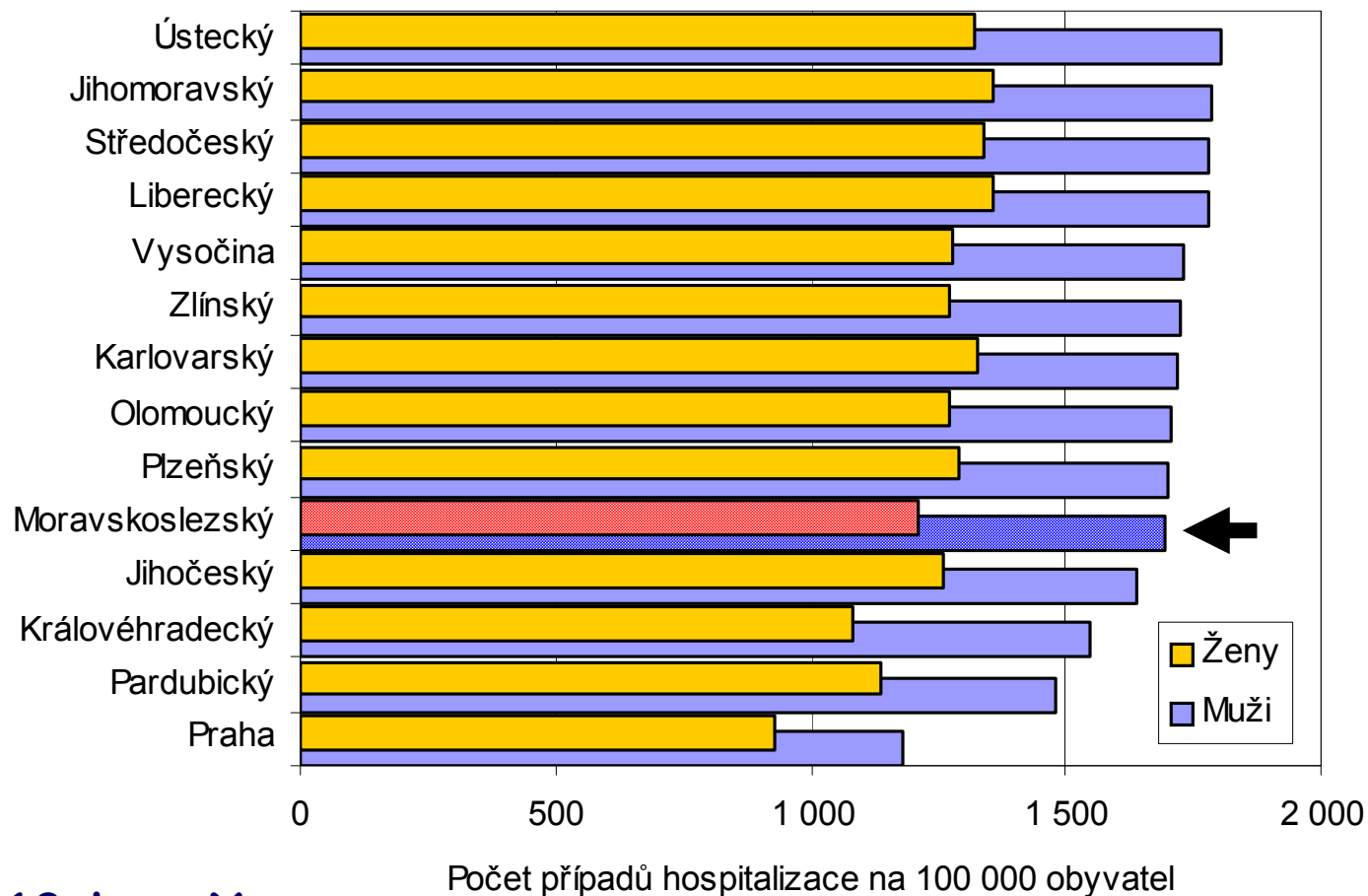
Regrese ARI/100 000 proti PM_{10}

$$ARI = 1540 + 25.13 \cdot PM_{10}$$

Ostrava 2007

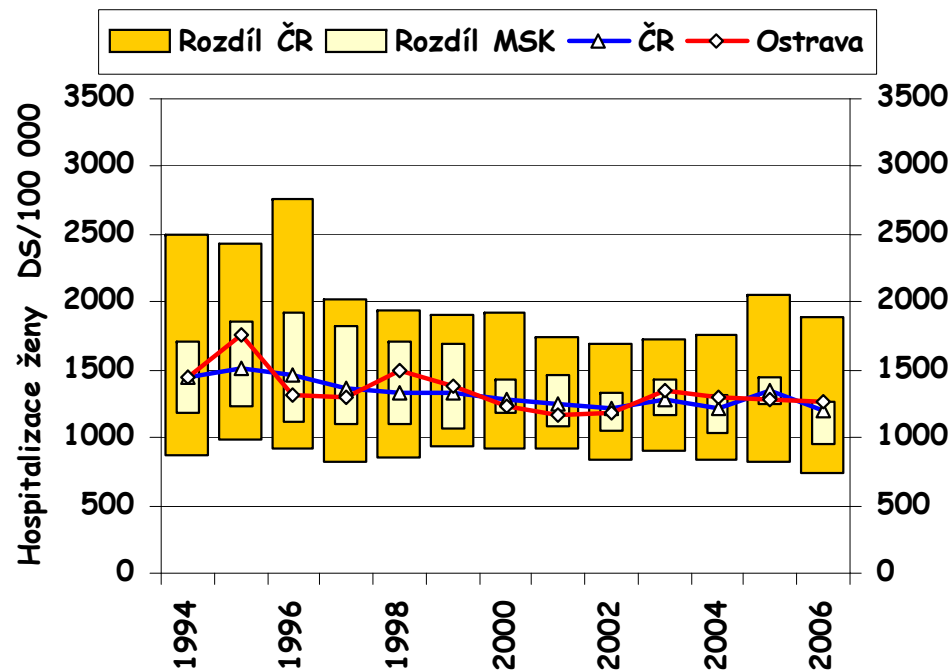
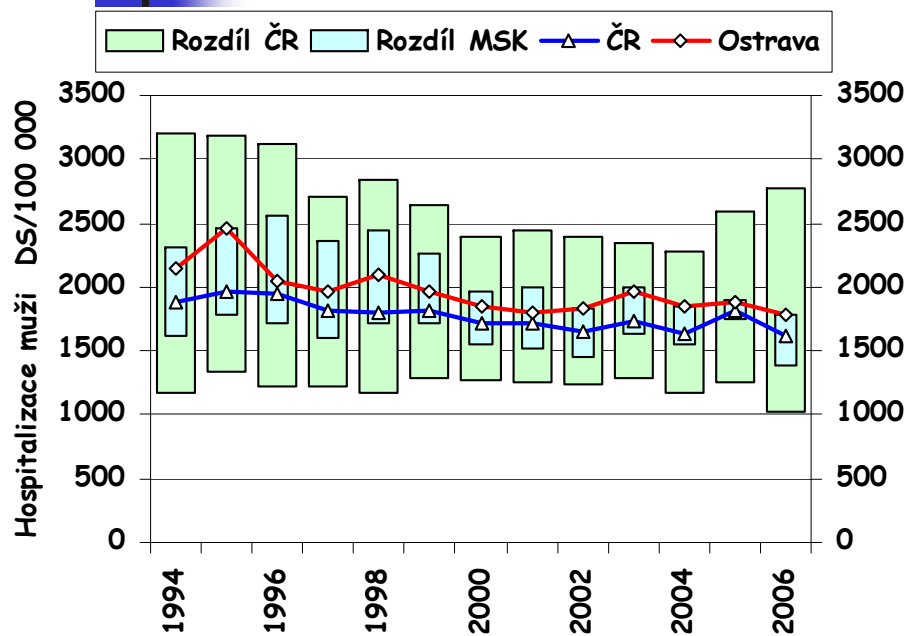
Hospitalizace pro onemocnění dýchacích cest 2007, kraje

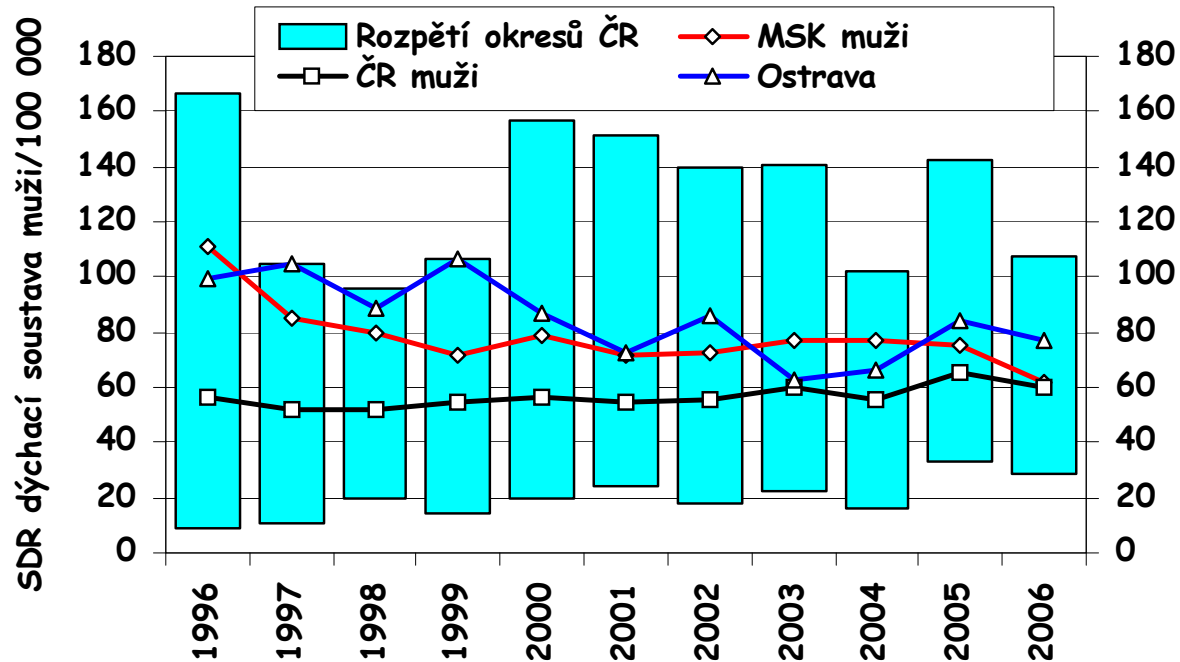

MKN 10-kap. X

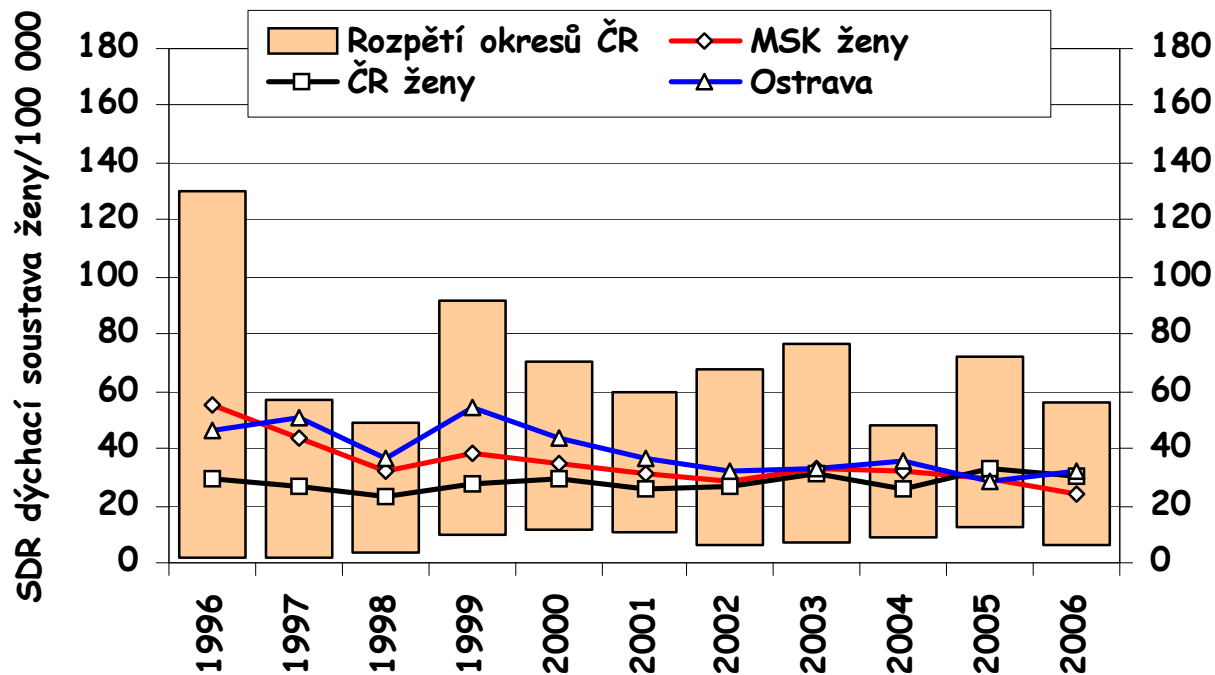
Zdroj: ÚZIS

Hospitalizace pro onemocnění dýchacích cest 94-06, ČR, Ostrava

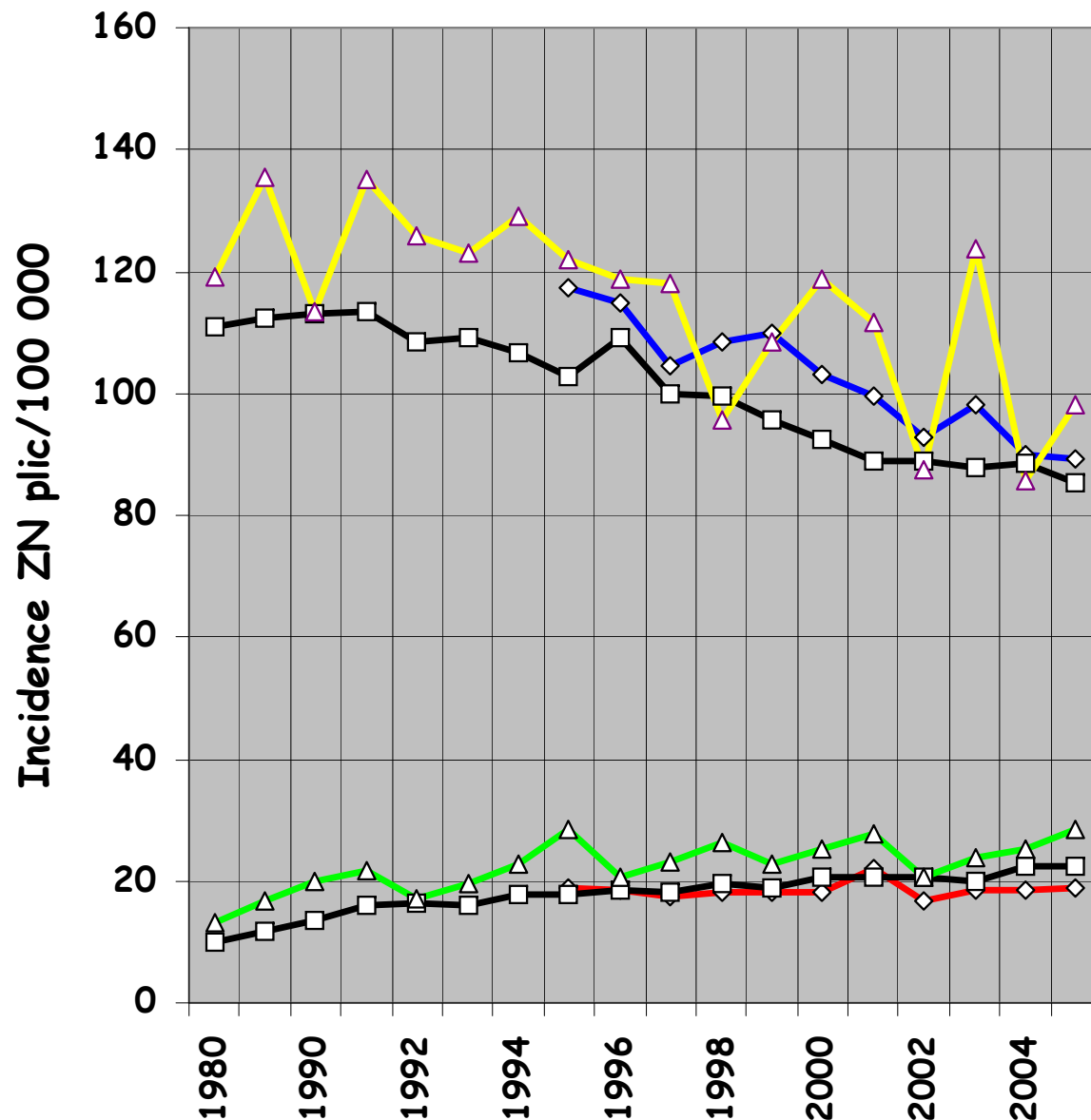

SDR nemoci dýchací soustavy J0 -J99

Zdroj: ÚZIS

Incidence zhoubné novotvary plic (C33,34)

Kouření
 muži 40%
 ženy 32 %

Zdroj: ÚZIS

Závěry - rok 2007 MSK

- Kritéria překročení imisního limitu pro suspendované částice frakce PM_{10} naplněna pro 78 % obyvatel v 19 sídlech, včetně Ostravy i Karviné
- V MSK ztráta SDŽ proti ČR v roce 2007
  - 1,4 let u mužů
  - 0,6 let u žen

Závěry

- Nejvyšší nemocnost na akutní respirační onemocnění ve věkové skupině 1-5 let
- SDR na nemoci dýchací soustavy a zhoubné nádory u mužů a žen má klesající tendenci

Závěry

- Trend v incidenci onemocnění zhoubnými nádory plic v MSK a Ostravě je u mužů příznivý, u žen nepříznivý (kouření)

Závěry - Ostrava

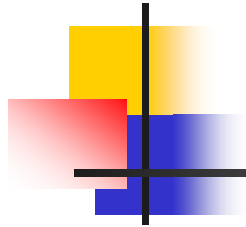
- Pro rok 2007 byla v Ostravě prokázána závislost mezi týdenní úmrtností a onemocněním ARI
- Nebyla prokázána závislost mezi týdenní úmrtností a koncentrací PM_{10}
- Byla prokázána závislost mezi onemocněním ARI a koncentrací PM_{10} v ovzduší

Závěry

- Přes fantastické pokroky medicíny nelze očekávat, že se postará o zdraví lidí zcela.
- Důležitý je také individuální pozitivní přístup ke svému zdraví

Zdraví není všechno, ale
všechno ostatní bez zdraví
nestojí za nic.

Halldan Mahler

Děkuji za pozornost

